

DODATKOWE ZADANIA Z PRZYRODY DLA CHĘTNYCH UCZNIÓW KLAS V na marzec

1. To, jaki ładunek uzyskało ciało w wyniku tarcia, zależy od rodzaju substancji, z której zostało wykonane i substancji, którą je pocierano. Szkło elektryzuje się dodatnio, ale tworzywa sztuczne, np. guma i plastik elektryzują się ujemnie. Jak zachowają się względem siebie naelektryzowane ciała:

- a) balon i szklana rurka
- b) przedmiot z tworzywa sztucznego i balon
- c) szklana rurka i rurka z tworzywa sztucznego

2. Oceń informacje zawarte w zdaniach. Wpisz literę P przy zdaniach prawdziwych, a literę F przy zdaniach fałszywych.

Lodówka, pralka, odkurzacz, suszarka do włosów to odbiorniki energii elektrycznej.

Domowe urządzenia elektryczne działają podłączone do gniazdka elektrycznego, w którym jest napięcie.

Baterie, akumulatory to źródła energii elektrycznej.

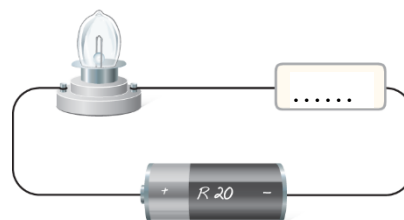
Nie jest konieczne połączenie biegunów baterii, by w obwodzie popłynął prąd elektryczny.

3 Uzupełnij zdania.

Prąd elektryczny to ruch
elektrycznych. Substancje, które dobrze przewodzą prąd, nazywamy
....., a substancje, które nie przewodzą
prądu, to

4. Jakie przedmioty można włączyć w obwód elektryczny, aby żarówka w obwodzie się zaświeciła? Wpisz w prostokąt na rysunku cyfry odpowiadające nazwom tych przedmiotów.

- 1 – miedziana moneta
- 2 – szklana rurka
- 3 – styropianowy kubek
- 4 – gumowa piłeczka

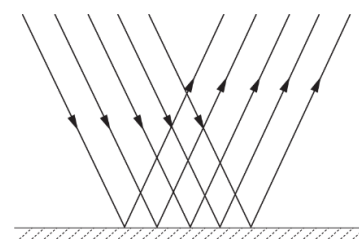
- 5 – drewniany klocek
- 6 – srebrny pierścionelek

5. Oznacz zdanie literą **P**, jeśli jest prawdziwe, a literą **F**, jeśli jest fałszywe.

- 1. Światło rozchodzi się zawsze wzdłuż linii prostych.
- 2. Ciało, które nie przepuszcza promieni świetlnych, nazywamy ciałem przezroczystym.
- 3. Otaczający nas świat widzimy nawet w całkowitej ciemności.
- 4. Obiekty białe odbijają prawie całe padające na nie światło.

6. Podkreśl poprawne wyrażenia w zdaniach, opisujących zjawisko na rysunku.

Rysunek przedstawia zjawisko *zwierciadlanego odbicia/rozproszenia światła*. Równoległe promienie światła padają na nieprzezroczystą *gładką/nierówną* powierzchnię, odbijają się od niej i dalej biegną *równoległe do siebie/w różnych kierunkach*.

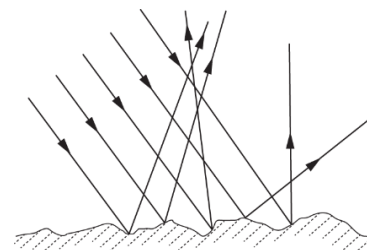

7. Wyjaśnij, dlaczego szkolne plecaki często są wyposażone w elementy odblaskowe.

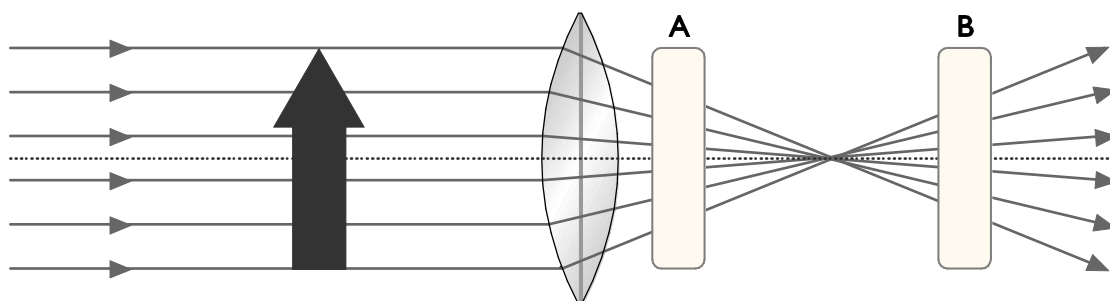
.....

8. Podkreśl poprawne wyrażenia w zdaniach, opisujących zjawisko na rysunku.

Rysunek przedstawia zjawisko *zwierciadlanego odbicia/rozproszenia światła*. Równoległe promienie światła padają na *nieprzezroczystą/przezroczystą* nierówną powierzchnię, odbijają się od niej i dalej biegną *równoległe do siebie/w różnych kierunkach*.

9. Określ, gdzie powstanie pomniejszony i obrocony obraz strzałki oglądanej przez lupę. Narysuj go we właściwym miejscu (A lub B).

10. Na niebiesko pokoloruj ramki z nazwami substancji, będących przewodnikami elektrycznymi, a na czerwono – z nazwami substancji będących izolatorami elektrycznymi.

złoto	miedź	szkło	stal	papier
brąz	słona woda	guma	porcelana	aluminium

11. Wpisz pod każdym urządzeniem skutek, jaki wywołuje w nim przepływ prądu elektrycznego.

12. Uzupełnij zdania:

Obraz rzeczywisty to obraz _____ i _____.

Obraz pozorny to obraz _____ i _____.

W kamerze obskurze powstaje obraz _____.

Na siatkówce oka powstaje obraz _____.

13. Jakie barwy są barwami podstawowymi światła białego?

14. Dokończ zdania objaśniające widzenie barw, używając pojęć: **odbijają**, **pochłaniają**:

Przedmioty białe _____

Przedmioty żółte _____.

Przedmioty czarne _____.

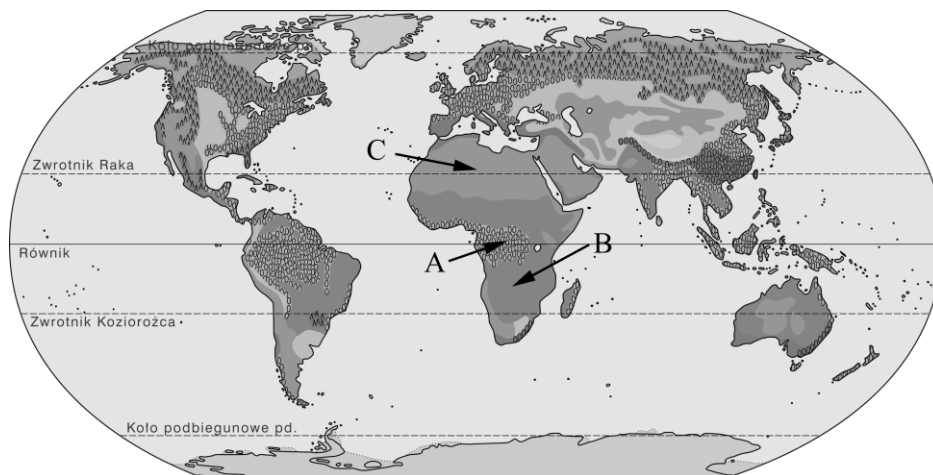
Przedmioty niebieskie _____.

12. Wyjaśnij, dlaczego igła magnetyczna kompasu wskazuje kierunek północny?

Powodzenia! Małgorzata Węglarska

DODATKOWE ZADANIA Z PRZYRODY DLA CHĘTNYCH UCZNIÓW KLAS VI na marzec

1. Na mapie literami A, B, C zaznaczono strefy krajobrazowe. Które to strefy? Przyporządkuj litery odpowiednim nazwom.

1. las równikowy
2. sawanna
3. pustynia

2. W której strefie oświetlenia położone są strefy krajobrazowe zaznaczone na mapie? Podkreśl tę strefę.

- A. gorąca
- B. umiarkowana
- C. zimna

3. Przyporządkuj określenia oznaczone cyframi właściwym nazwom krajobrazów (niektóre określenia mogą się powtórzyć).

las równikowy			sawanna			pustynia		

1. bujna roślinność
2. roślinność trawiasta z pojedynczymi drzewami
3. brak zwartej pokrywy roślinnej
4. duże amplitudy dobowe temperatury powietrza
5. małe amplitudy roczne temperatury powietrza
6. obfite opady przez cały rok
7. niedobór opadów
8. pora deszczowa latem i pora sucha zimą

4. Napisz, z jaką strefą krajobrazową sąsiadują wilgotne lasy równikowe.

a) Od północy: _____

b) Od południa: _____

5. Napisz, jakie rośliny nazywamy epifitami. Podaj ich przykłady.

6. Przeczytaj informacje na temat znaczenia lasów równikowych dla życia na Ziemi. Wstaw znak X obok zdań prawdziwych.

1	Lasy równikowe są największym lądowym producentem tlenu na	
2	Pozyskiwanie cennych gatunków drewna (heban, palisander) nie powoduje niszczenia wielkich powierzchni lasów	
3	Lasy równikowe pochłaniają ogromne ilości dwutlenku węgla powodującego ocieplenie klimatu.	
4	Lasy równikowe są domem dla wielu gatunków organizmów	

7. Na podstawie opisu rozpoznaj zwierzę i napisz, w której strefie krajobrazowej ono występuje.

A. Opis: ssak o długiej szyi, żywi się liśćmi akacji i mimozy oraz trawą. Należy do przeżuwaczy.

Zwierzę:

Strefa krajobrazowa:

B. Opis: duży, barwny i krzykliwy ptak. Ma silnie zakrzywiony, ostry dziób.

Zwierzę:

Strefa krajobrazowa:

C. Opis: ssak, doskonale znosi długie okresy bez wody, parzystokopytny. Odżywia się suchymi, ciernistymi roślinami pustynnymi.

Zwierzę:

Strefa krajobrazowa:

8. Przyporządkuj oznaczonym cyframi nazwom stref krajobrazowych opisy głównych zajęć ich mieszkańców oznaczone literami. Odpowiednie litery wpisz w kratki.

1. Las równikowy

2. Sawanna

3. Pustynia

A. Prowadzą koczowniczy tryb życia, hodują wielbłądy, kozy, owce.

B. Mieszkają w oazach, zajmują się rolnictwem, handlem, rzemiosłem. Uprawiają cytrusy, warzywa i palmy daktylowe.

C. Zajmują się hodowlą bydła, owiec, kóz.

D. Zajmują się rolnictwem; uprawiają proso, orzeszki ziemne, bawełnę.

E. Zajmują się myślistwem i zbieractwem.

F. Zajmują się rolnictwem plantacyjnym, uprawiają kawę, herbatę, kauczukowce, banany, trzcinę cukrową.

9. Odszukaj i wykreśl 13 ukrytych w diagramie nazw zwierząt sawanny. Pozostałe litery czytane rzędami utworzą hasło. Zapisz je i podaj jego wyjaśnienie.

H	I	E	N	A	L	E	W
I	K	L	O	C	Z	M	K
P	M	A	R	A	B	U	T
O	G	N	S	T	R	U	Ś
P	N	D	Z	E	B	R	A
O	U	Ż	Y	R	A	F	A
T	A	P	I	R	O	D	A
A	L	A	M	P	A	R	T
M	S	E	R	W	A	L	N

Nazwy zwierząt:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Hasło:

.....

Wyjaśnienie hasła:

.....

10. Ułóż dwa łańcuchy pokarmowe złożone z organizmów żyjących na sawannie.

11. Podpisz rozpoznane zwierzęta oraz kontynent, na którym żyją.

12. W poniższych zdaniach wykreśl nieprawidłowe wyrażenia.

- Pustynie gorące znajdują się **tylko na półkuli północnej / tylko na półkuli południowej / / na obu półkulach.**
- Największa pustynia świata znajduje się w **Afryce / Australii / Ameryce Południowej.**
- Obszary pustynne są położone w pobliżu **zwrotników / równika / kół podbiegunowych.**

13. Rozpoznaj, jakie rośliny i zwierzęta znajdują się na zdjęciach. Wpisz ich nazwy i informacje o ich przystosowaniach do warunków życia.

14. Oblicz, która godzina czasu słonecznego jest w Waszyngtonie, jeśli w Warszawie jest 20.00?

Powodzenia! Małgorzata Węglarska